

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
PL 25
00023 Valtioneuvosto

ASIA: Lausunto koskien luonnonsuojelu- ympäristörikossäännösten tarkistamista

Viite: Oikeusministeriön lausuntopyyntö 28.10.2014 dnro OM 3/41/2014

Pohjanmaan syyttäjänvirasto lausuu asiassa seuraavaa:

RL 48:1 on nyt tekniseltä muotoilultaan selvästi helppolukuisempi, minkä voi olettaa helpottavan lainkäyttäjän työtä sekä parantaa myös kansalaisten mahdollisuutta ymmärtää pykälän sisältö. Pykälä on edelleen hyvin laaja, mutta on ymmärrettävää, että sen jakaminen eri pykäliksi vaatisi varsin perusteellista pohdintaa.

RL 48:2 muutoksen voidaan olettaa helpottavan lainkohdan soveltamista. Muutos tuo myös entistä paremmin esiin sen, että ympäristörikosten motiivi liittyy yleensä taloudellisen hyödyn tavoitteluun. Muutos on myös linjassa muiden viime vuosina rikoslakiin säädettyjen törkeiden tekemuotojen kanssa (esim. törkeä eläinsuojelurikos, törkeä metsästysrikos).

Törkeän luonnonsuojelurikoksen säätäminen on perusteltua ja tarpeellista. Vakavimpien luonnonsuojelurikosten kansainväliset kytköksetkin edellyttävät sitä, että tutkinnalla täytyy olla käytettävissään riittävät keinot. Myös rangaistusasteikon on kyettävä vakavimmissakin tapauksissa kuvastamaan teon moitittavuutta. Ottaen huomioon tahallisuuden ja törkeän huolimattomuuden käsitteiden häilyvyys käytännön lainkäytössä on aivan perusteltua, että työryhmä esittää törkeän luonnonsuojelurikoksen olevan rangaistavaa myös törkeästä huolimattomuudesta tehtynä.

Tässä yhteydessä sallittaneen todeta, että luonnonsuojelulainsäädännön lajiensuojelua koskevat säännökset sekä niiden kytkentä rikostunnusmerkistöihin kaipaisi kaiken kaikkiaan kattavaa läpikäyntiä mahdollisten muutos- ja tarkennustarpeiden kartoittamiseksi.

Mitä tulee RL 48 luvun rikosnimikkeiden muuttamiseen, virasto yhtyy kihlakunnansyyttäjä Heidi Nummelan jättämään eriävään mielipiteeseen. Nykyinen nimike ”ympäristön turmeleminen” ei vastaa tunnusmerkistön vaarantamislunnetta ja antaa monissa tapauksissa aivan väärän käsityksen lainkohdan sisällöstä. Esimerkiksi laittomat kansainväliset jätteensiirrot, jotka on säädetty rangaistaviksi RL 48 luvun 1 §:ssä, sopivat kielellisesti huonosti ympäristön turmeleminen -nimikkeeseen alle, koska useinkaan näissä tapauksissa ei välttämättä ole varmaa tietoa siitä, mihin pysäytetty jätelasti on ollut menossa. Ympäristön vaarantaminen olisi selvästi ymmärrettävämpi nimike.

Johtava kihlakunnansyyttäjä

Peter Levlin